

RAADSINFORMATIEBRIEF

ZAAKNUMMER: 07432024109998

AAN : de raad, t.a.v. commissie Ruimte

VAN : College van B&W
Namens deze: : Wethouder J.P. Spoor

DATUM : 15 oktober 2024

ONDERWERP : Proces tot vaststelling van het beleid huisvesting
arbeidsmigranten.

Samenvatting

Tijdens de vergadering van de commissie Ruimte van 10 september 2024 is de toezegging gedaan de commissie mee te nemen in het proces tot vaststelling van het beleid huisvesting arbeidsmigranten. Het college geeft hier invulling aan middels deze raadsinformatiebrief, zodat de informatie niet alleen bij de commissie Ruimte bekend is, maar bij de gehele raad.

Inleiding

Op dit moment geldt het beleid arbeidsmigranten 2020, bestaande uit een beleidsnotitie en beleidsregels. Vernieuwing van dit beleid is nodig, gezien de ontwikkelingen die zich sinds 2020 hebben voorgedaan. Denk hierbij aan de uitkomsten van de commissie Roemer, de komst van nieuwe wetgeving of afspraken met de regio op dit thema. Daarnaast is er enkele jaren gewerkt met het beleid uit 2020 en blijken er wensen te zijn om de praktische uitvoerbaarheid van het beleid te verbeteren.

In oktober 2023 is het proces gestart om te komen tot vaststelling van nieuw beleid. Het gaat hierbij niet om compleet nieuw beleid, maar om het aanpassen van het huidige beleid op de landelijke en regionale ontwikkelingen en op de praktijkervaringen.

De raad is sindsdien op diverse momenten betrokken in het proces, heeft wensen en bedenkingen kunnen uiten en voorstellen voor aanpassing van het proces kunnen doen.

Gebleken is dat er nog vragen zijn over het proces om te komen tot vaststelling van het beleid. Om die reden heeft de wethouder op 10 september 2024 een toezegging gedaan aan de commissie Ruimte. Met deze raadsinformatiebrief wordt hier invulling aangegeven. In deze raadsinformatiebrief wordt het reeds doorlopen proces samengevat. Ook wordt een doorkijk gegeven naar het vervolgtraject.

Ingediende vragen over dit thema die op andere wijze tot het college zijn gekomen (brief aan wethouder Spoor van AB, CDA en PGA en schriftelijke vragen van AB op grond van artikel 47 Reglement van Orde) worden separaat beantwoord.

Inhoud bericht

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de reeds doorlopen processtappen en wordt een doorkijk gegeven naar de vervolgstappen rond vaststelling van het nieuwe beleid huisvesting arbeidsmigranten. Wij doen dat in de vorm van een tijdlijn:

TIJDLIJN BELEID HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN		
VOORTRAJECT 2020-SEPTEMBER 2024		
2020	Vaststellen huidig beleid	Beleidsnotitie (raad) en beleidsregels arbeidsmigranten (college)
2021	Regionale afspraken over huisvesting van arbeidsmigranten	Afsprakenkader arbeidsmigranten regio de Peel (college).
2021	Omgevingsvisie Asten	Borging hoofdlijn beleid (zorgdragen voor adequate huisvesting van arbeidsmigranten) in de gemeentelijke omgevingsvisie (raad) en verankering van het beleid uit 2020 in de bijbehorende lijst van geldende wetten, regelgeving en beleid.
2021	Evaluatie beleid arbeidsmigranten 2020	Evaluatie arbeidsmigrantenbeleid Asten 2020 (college).
2023	Programma Wonen Asten 2024-2030	Woonbeleid van de gemeente Asten (raad). Hierin worden arbeidsmigranten aangeduid als speciale aandachtsgroep. Er moet worden voorzien in de piek in de huisvestingsvraag die zij (mede) veroorzaken. Flexwoningen en tijdelijke woningen kunnen oplossing zijn, in tegenstelling tot wat in het huidig beleid arbeidsmigranten staat. Aangekondigd wordt dat het beleid uit 2020 geactualiseerd wordt.
2023/ 2024	Nieuwe wetgeving	De Wet goed verhuurderschap (2023) en de Omgevingswet (2024) treden in werking (rijksbeleid).
2023	Start voorbereiding proces om te komen tot aanpassing van het beleid uit 2020	De landelijke ontwikkelingen (Roemer, wetgeving), regionale ontwikkelingen (afspraken in de Peel), de evaluatie uit 2021 en de ervaringen die inmiddels met het beleid uit 2020 zijn opgedaan geven aanleiding het huidig beleid te gaan vernieuwen. Het college stelt een concept Toekomstbeeld op met wensbeelden op het gebied van huisvesting, veiligheid,

		registratie en participatie. Dit Toekomstbeeld is geënt op een trendanalyse (waarin de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van wetgeving, jurisprudentie en beleid zijn weergegeven), gesprekken met een aantal stakeholders, extern juridisch advies en ambtelijke ervaringen uit de dagelijkse praktijk van de afgelopen jaren.
Juli '23	Motie van de raad	Er wordt een motie aangenomen om het beleid uit 2020 te evalueren en de raad hierin actief te horen en te betrekken
Okt.'23	Opiniërende behandeling commissie Ruimte	De commissie kan wensen en bedenkingen uiten op het concept Toekomstbeeld, waarbij ook is benoemd waarom het huidige beleid moet worden aangepast. De trendanalyse en de evaluatie uit 2021 zijn aan de vergaderstukken toegevoegd. De raad wordt op deze wijze actief betrokken bij de evaluatie van het huidige beleid en het vormgeven van het nieuwe beleid (motie juli '23). Het Toekomstbeeld wordt naar aanleiding hiervan aangepast: de raad wenst betrokken te worden bij aanvragen voor huisvesting van 50 of meer arbeidsmigranten (in plaats van 100). Ook wordt huisvesting van arbeidsmigranten in reguliere woningen in de kom toch niet uitgesloten, mits tot maximaal 4 personen. Verder neemt het college kennis van de procesvragen die door de commissie zijn gesteld (zoals gewenst onderzoek naar huidige aantallen en toekomstige behoefte).
Jun.'24	Opiniërende behandeling commissie Ruimte	Er vindt opnieuw opiniërende behandeling plaats. Het college had aanvankelijk een besluitvormende behandeling voor ogen, maar dit werd na overleg in het Presidium als opiniërend stuk ingebracht. De commissie kan opnieuw wensen en bedenkingen uiten op de aangepaste versie van het Toekomstbeeld, het ruimtelijk toetsingskader dat het college op grond van het Toekomstbeeld als beleidsregel wenst vast te stellen en een concept verhuurverordening, dat het college op grond van het Toekomstbeeld ter besluitvorming aan de raad wil voorleggen. Vragen worden ter plekke door de wethouder beantwoord.

Jun.'24	Schriftelijke vragen artikel 47 RvO	AB stelt schriftelijke vragen over de huidige behoeftecijfers, het doen van onderzoek, het belang van onderzoeksgegevens vóór vaststelling van nieuw beleid, het belang van controle/handhaving en stelt het niet meer toestaan van huisvesting van arbeidsmigranten in reguliere woningen in het buitengebied of op bijvoorbeeld minicampings ter discussie. De vragen worden conform RvO door de portefeuillehouder beantwoord. Hierbij wordt onder andere aangegeven welke voornemens het college heeft op het gebied van onderzoek naar huidige aantallen arbeidsmigranten (via een Peelbreed onderzoek) en prognosecijfers bij lokale bedrijven (via de controlegesprekken van afdeling LHV).
Aug.'24	Collegebesluit Toekomstbeeld en beleidsregel ruimtelijk toetsingskader	Na de behandeling in de commissie Ruimte en de schriftelijke vragen concludeert het college dat het Toekomstbeeld en het ruimtelijk toetsingskader afdoende zijn besproken; inhoudelijke vragen hieromtrent zijn beantwoord (bijvoorbeeld over huisvesting in reguliere woningen in het buitengebied of op minicampings). Er is geen aanleiding de stukken inhoudelijk te wijzigen. Wel wordt de besluitvorming over de verhuurverordening (Wet goed verhuurderschap) uitgesteld, gezien de vragen en zorgen die de commissie op dit onderdeel heeft. Verder neemt het college opnieuw kennis van de algemene vragen van de commissie voor het vervolgtraject (zoals het gewenste onderzoek, het belang van omgevingsdialogen, de vraag om regie te pakken en aandacht te hebben voor goede omgevingsdialogen). Het college beschouwt het Toekomstbeeld als definitief en start met de uitvoering hiervan door een beleidsregel ruimtelijk toetsingskader vast te stellen. Deze dient ter vervanging van de beleidsregel arbeidsmigranten gemeente Asten uit 2020. Er wordt een raadsvoorstel op route gebracht om ook de beleidsnotitie uit 2020 in te trekken, die inhoudelijk achterhaald is. In het bijbehorende raadsvoorstel wordt uiteengezet wat de uitkomsten van het doorlopen proces zijn en

		waarom het college tot het gevraagde besluit wil overgaan.
Sep.'24	Vragen over bevoegd gezag vaststelling Toekomstbeeld/beleid	Uit diverse fractievragen blijkt dat het raadsvoorstel vragen oproept. Er is onduidelijkheid over de volgorde van het proces en de rollen van de raad en het college. De raad heeft de verwachting het beleid/Toekomstbeeld vast te stellen. Het college geeft hier gehoor aan, door het opgestelde raadsvoorstel van de agenda van de commissie Ruimte van 10 september 2024 te halen en aan te geven dat er een separaat voorstel over vaststelling van beleid door de raad (niet het college) op grond van het genoegzaam bekende Toekomstbeeld zal worden voorbereid. In de vergadering wordt ook de toezegging gedaan de commissie mee te nemen in het proces tot vaststelling van beleid. Het huidige beleid (beleidsnotitie en beleidsregels uit 2020) blijven vooralsnog gelden. Als het Toekomstbeeld wordt vastgesteld zal het als kader/onderlegger voor te nemen vervolgacties en vervolgbesluiten over bijvoorbeeld daadwerkelijke beleidsinstrumenten (zoals de beleidsregel ruimtelijk toetsingskader of voorbereiden van een besluit over de verhuurverordening) gaan dienen en kan het huidige beleid worden ingetrokken.
Sep.'24	Gesprek met ZON	Er vindt overleg met ZON plaats. Hun zorgen en vragen liggen, zoals ook tijdens de commissievergadering van 4 juni 2024 bleek, vooral op het terrein van de verhuurverordening/Wet goed verhuurderschap. Deze is vooralsnog uit de besluitvorming gehaald om beter te kunnen voorbereiden.
VERVOLGACTIES VANAF OKTOBER 2024		
Okt.24	Aanvullende vragen (brief AB, CDA, PGA en schriftelijke vragen AB op	Naar aanleiding van de behandeling in de commissie Ruimte van 10 september '24 volgt een brief met wensen hoe te komen tot nieuw

	grond van artikel 47 RvO), beiden ingediend in september 2024	beleid. Het college zal deze maand overgaan tot schriftelijke beantwoording van deze vragen schriftelijk in oktober. AB stelt naar aanleiding van de commissie Ruimte van 4 juni 2024 nieuwe schriftelijke vragen. Deze zullen conform het protocol van het Reglement van Orde in de eerstvolgende raadsvergadering (5 november 2024) worden beantwoord.
Okt.'24	Raadsinformatiebrief	Naar aanleiding van de toezegging aan de commissie Ruimte van 10 september '24 wordt een raadsinformatiebrief opgesteld waarin de raad wordt meegenomen in het proces rond vaststelling van het beleid huisvesting arbeidsmigranten. Deze zal in oktober worden verspreid en komt in november op de agenda van de commissie Ruimte.
Dec.'24	Raadsvoorstel tot vaststelling van nieuw beleid huisvesting arbeidsmigranten op grond van het Toekomstbeeld.	Nadat de raad kennis heeft kunnen nemen van de beantwoording van de brief, de schriftelijke vragen en de raadsinformatiebrief kan het college een raadsvoorstel tot vaststelling van het beleid op route brengen. Dit komt volgendelijk na de genoemde beantwoording en raadsinformatiebrief (planning: college december '24, raad januari '25).
Dec.'24	Raadsvoorstel tot aanpassing adviesrecht raad	Gelijktijdig met het voorstel tot vaststelling van het nieuwe beleid zal er een voorstel tot aanpassing van het adviesrecht van de raad komen. De raad heeft bij besluit van 2022 adviesrecht bij alle aanvragen voor huisvesting van meer dan 100 arbeidsmigranten. Dit wordt aangepast naar 50 of meer arbeidsmigranten. Dit vloeit voort uit de opiniërende behandeling van de commissie Ruimte van 10 oktober 2023.
Okt.-dec. '24	Actualiseren lokale gegevens	In het 4e kwartaal van 2024 worden ook de eerder genoemde controles van de huidige huisvestingslocaties uitgevoerd. Hierbij wordt onder andere de huidige situatie geïnventariseerd (huidige vergunningen en aantallen op dit moment gehuisveste arbeidsmigranten) en wordt navraag gedaan naar de toekomstige behoefte. Hierbij zullen de nieuwe vragen uit de brief van AB, CDA en PGA van september 2024 waar mogelijk mee worden genomen. Afhankelijk van de snelheid waarin de controles (hierbij is de gemeente niet

		alleen afhankelijk van eigen capaciteit, maar ook van de agenda van de bedrijven en huisvestingslocaties) plaats kunnen vinden kan het college hier in december '24 of in januari '25 over rapporteren.
Okt-dec.'24	Vervolgoverleg Peelgemeenten	Na bestuurlijk overleg in september 2024 worden door het college vervolgacties voorbereid, onder andere het uit te voeren Peelonderzoek naar aantallen en prognoses. De planning is mede afhankelijk van de andere Peelgemeenten. Deze gemeenten worden daarnaast op gelijk speelniveau gebracht met Asten voor wat betreft de insteek met de verhuurverordening/Wet goed verhuurderschap. Afhankelijk hiervan wordt gekeken op welke wijze alle Peelgemeenten dit traject lokaal verder gaan brengen.
1e kwartaal 2025	Nieuwe beleidsregel voor toetsing van aanvragen voor huisvesting van arbeidsmigranten	Beleidsregel ruimtelijk toetsingskader huisvesting arbeidsmigranten (college) treedt in werking. Dit is een daadwerkelijk beleidsinstrument, direct volgend uit het Toekomstbeeld, en wordt gebruikt om nieuwe aanvragen te toetsen. De inhoud van deze beleidsregel is besproken met de commissie Ruimte op 4 juni '24. De beleidsregel uit 2020 wordt ingetrokken (college).
1e-2e kwartaal 2025	Aanpassen omgevingsvisie	Het oude beleid uit 2020 wordt hierin vervangen door het nieuwe beleid uit 2024 (raad).
1e-2e kwartaal 2025	Vernieuwen regionale afspraken	Het afsprakenkader arbeidsmigranten regio de Peel wordt aangepast (college).
1e-2e kwartaal 2025	Uitvoeren regionaal onderzoek	Peelonderzoek naar huidige aantallen in de Peel woonachtige arbeidsmigranten en doorkijk naar de toekomstige behoefte (college). Planning onder voorbehoud (zie eerder)
1e-2e kwartaal 2025	Vorbereiding verhuurverordening	De voorbereiding van de verhuurverordening wordt beter opgepakt, naar aanleiding van de wensen en zorgen van de commissie Ruimte (juni '24) en naar aanleiding van de wens van de Peelgemeenten om ook op korte termijn tot een verhuurverordening over te gaan. De raad is bevoegd gezag. Als de raad tot vaststelling overgaat wordt een verhuurvergunningstelsel

		ingericht (formats vergunningenstelsel en bestuurlijke boete door college).
1e kwartaal 2025	Plan van aanpak verdere vervolgacties Toekomstbeeld	Naast een nieuwe beleidsregel en besluitvorming over een verhuurverordening moeten ook andere vervolgacties worden uitgestippeld die nodig zijn om uitvoering te geven aan het Toekomstbeeld. Denk aan de wens om tot betere registratie te komen of het opstellen van een goede informatiefolder. Het college geeft hierbij ook gestalte aan het beter pakken van de regie en de wijze waarop de commissie Ruimte geïnformeerd gaat worden over het verdere verloop en de wijze waarop het nieuwe beleid gestalte krijgt in aanvragen.
2026/ 2027		Omdat verwacht wordt dat er ook in de komende jaren de nodige dynamiek is rond het thema huisvesting van arbeidsmigranten wordt voorgesteld om het nieuwe beleid ook tijdig te evalueren.

Vervolg

Er heeft een zorgvuldige voorbereiding van de voorgenomen aanpassing van het beleid arbeidsmigranten uit 2020 plaats gevonden. De raad is in het afgelopen jaar op meerdere momenten in stelling gebracht, zoals uit bovenstaande tijdlijn blijkt, waarbij uitvoering is gegeven aan de ingediende motie, op diverse momenten wensen en bedenkingen zijn opgehaald, vragen zijn beantwoord en zowel inhoudelijk- als proceswijzigingen zijn doorgevoerd.

Het college zal het Toekomstbeeld als vast te stellen beleid aan de raad voorleggen (in tegenstelling tot de eerdere koers van het college dat het Toekomstbeeld een collegeaangelegenheid is). Dit gebeurt nadat de raadsinformatiebrief op de agenda van de commissie en de raad heeft gestaan. Tegen die tijd heeft u ook kennis kunnen nemen van de beantwoording van een brief van AB, CDA en PGA en wethouder Spoor en van de beantwoording van schriftelijke vragen van AB op grond van artikel 47 Reglement van Orde. Wij hopen vanaf 2025 dan ook eindelijk met het nieuwe beleid aan de slag te kunnen gaan en meer regie op dit thema te kunnen pakken.

Bijlage

Geen bijlagen.